

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 19Ps/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516205865
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:7516205865.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou vo veci nesvojprávneho X. Z., nar. XX.X.XXXX, umiestneného v O. I. v J., zastúpeného opatrovníkom O. I. J. a v tomto konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom JUDr. Petrou Valúchovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Košice I, o návrhu opatrovníka nesvojprávneho, v konaní o vrátenie spôsobilosti na právne úkony

r o z h o d o l :

Návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony u nesvojprávneho X. Z., nar. XX.X.XXXX **z a m i e t a .**

U p ú ť a od doručenia rozsudku nesvojprávne.

Náhradu trov konania štátu **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ, opatrovník nesvojprávneho X. Z., nar. XX.X.XXXX, podal na tunajší súd dňa 12.4.2016 návrh o vrátenie spôsobilosti na právne úkony u menovaného.

19Ps/4/2016

- 2 -

Návrh odôvodnil tým, že od 28.2.2012 je menovaný nesvojprávny prijímateľom sociálnych služieb v O. - I. v J. a z jeho doterajšieho správania za uvedené obdobie vyplýva, že je dostatočne zorientovaný, vníma a pokojne reaguje na akékoľvek podnety, s ktorými sa denne stretáva osobným kontaktom so zamestnancami zariadenia, prípadne inými klientmi. Nikdy sa nestotožnil so svojim pobytom v zariadení, pretože si ho nevybral dobrovoľne a sám. Od prijatia do zariadenia sa správal slušne, domáci poriadok neporušoval. Aktívne sa zapájal do pracovnej terapie a voľnočasových aktivít. Jeho primárnym cieľom je však návrat do prostredia k príbuzným. Dňa 15.2.2016 svojvoľne opustil zariadenie a pokúsil sa o útek. Zadržaný bol príslušníkmi PZ SR dňa 27.2.2016 v meste Jelšava. Schopnosť pripraviť si útek na konkrétny deň a čas, keď je služba v zariadení početne oslabená a schopnosť udržať akciu v tajnosti pred inými, podľa navrhovateľa dokumentuje, že u menovaného nie sú dôvody na jeho obmedzovanie

v prijímaní rozhodnutí o sebe samom. Rozhodnutie o nezáujme vrátiť sa do DSS demonštroval aj po svojom zadržaní. Porovnáva sa s inými klientmi v zariadení. Podľa lekárskej správy MUDr. Fedorčuka - psychiatra pre LÚČ - DSS môže byť menovaný spôsobilý na právne úkony s možnosťou začlenenia do primárneho sociálneho prostredia a to len s určitými obmedzeniami v oblasti spravovania hnutelných a nehnuteľných vecí.

Súd vykonal dokazovanie vo veci výsluchom navrhovateľa, znalca, oboznámil sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento stav vo veci:

Rozsudkom Okresného súdu v Rožňave, č. konania 5Ps/3/2012 - 23 zo dňa 28.5.2012 bol X. Z., nar.XX.X.XXXX pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.6.2012.

Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č. konania 19P/257/2012 - 14 zo dňa 28.12.2012 bol nesvojprávnemu ustanovený za opatrovníka O. - I. J..

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k veci dodal, že v ostatnom období sa u menovaného zvýšila dynamika pokusov o útek zo zariadenia. Toho času sa menovaný, za účelom preliečenia, nachádza v Psychiatrickej liečebni v Plešivci. Menovaný pri konfrontácii sa vyhráza, že svoj útek zopakuje, neustále opakuje, že zo zariadenia chce odísť. Navrhovateľ má dôvodnú obavu o jeho život a zdravie, nakoľko už v minulosti demonštroval útekmi svoju vôľu odísť, ako aj obavu o život a zdravie svojich zamestnancov, ktorým sa menovaný verbálne vyhráza ublížením na zdraví, keďže sa u neho zvyšuje agresivita. Podľa navrhovateľa je nesvojprávny osobou, ktorá odmieta základné princípy poskytovania sociálnych služieb zariadenia, ktorými sú odkázanosť a záujem. Počas celého pobytu v zariadení sa o menovaného nezaujímal ani nekontaktoval nikto z príbuzných, ani známych.

Za účelom posúdenia zdravotného stavu menovaného nesvojprávneho bol do konania pribratý znalec, bol vypracovaný znalecký posudok č.63/2016 JUDr. MUDr. Jána Uhrina, v ktorom sú konštatované tieto závery:

19Ps/4/2016

- 3 -

Menovaný nesvojprávny X. Z., nar.XX.X.XXXX, trpí ľahkou mentálnou retardáciou. Jeho rozumové, pamäťové a úsudkové schopnosti sú podstatnou mierou znížené, ide o trvalú duševnú poruchu, liečbou neovplyvniteľnú. Jeho stav sa dekompenzoval v schizofornnú psychózu (prvýkrát zaznamenanú v rokoch 2005 - 2007), pričom ide závažnú duševnú chorobu s narušením kontaktu s realitou, prítomnosťou halucinácií a bludov.

Príznaky tejto choroby sú liečbou potlačiteľné, aby sa opätovne nerozvinuli, potrebuje však trvalú liečbu psychofarmakami. Nie je schopný samostatne si zabezpečiť svoje denné potreby právneho charakteru, nie je správne orientovaný časom, nie je schopný samostatne finančne hospodáriť. V prípade pobytu v nechránenom prostredí si bol schopný zabezpečiť obživu len nelegálne - krádežami. Znalec menovanému neodporúča vrátiť spôsobilosť na právne úkony. Menovaný nechápe zmysel súdneho konania, nie je mu vhodné doručovať súdne rozhodnutia, ani ho pred súdom vypočúvať.

Znalec v závere dodáva, ak by bolo v konkrétnom prípade možné, aby došlo k zmene v osobe opatrovníka nesvojprávneho na osobu, s ktorou by menovaný žil v domácom prostredí a ktorý by dohliadol a pomohol menovanému v jeho návrate do primárneho prostredia a dohliadol by na jeho liečbu, ako aj na to, že by sa ďalej nedopúšťal trestnej činnosti, možno v budúcnosti uvažovať o opätovnom prehodnotení jeho spôsobilosti na právne úkony. Vzhľadom na nezáujem zo strany primárnej rodiny nesvojprávneho však takúto kontaktnú vzťahovú osobu toho času určiť nemožno.

Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú chorobu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 186 ods.3 O.s.p. návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať i ten, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Ak však súd jeho návrh zamietol a ak nemožno očakávať zlepšenie jeho stavu, môže súd rozhodnúť, že mu toto právo po primeraný čas, najdlhšie však po dobu jedného roka nepatrí.

Podľa § 191 ods. 1 O.s.p. trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu náhradu proti tomu, o ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní šlo.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie, predovšetkým s poukazom na závery znaleckého dokazovania, ktoré si súd v celom rozsahu osvojil, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

19Ps/4/2016

- 4 -

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa O. s. p. alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa z č. 233 / 1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.